

The background of the entire page is a close-up, slightly blurred image of several overlapping Euro coins. The coins are primarily gold-colored with silver-colored centers. The European Union flag, consisting of twelve stars in a circle, is visible on the outer rings of the coins. The coins are arranged in a way that creates a sense of depth and texture.

Reform

Utgitt av Høyres Studenterforening i Bergen

1 / 2012

KAPITALISMENS

FREMTID

- i lys av Eurokrisen

Tema:

BLÅ STUDENTPOLITIKK

Våryr og valgklar

Innhold

TEKST: ANETTE POLLEN / REDAKTØR

Dagene blir lysere, vi har funnet frem vårklærne, og klokken går på sommertid. Dette betyr også at Studentparlamentsvalget nærmer seg. Fra 13.-20.april kan alle studenter ved UiB bruke stemmeretten på MiSide, - og på den måten kan du påvirke din egen studiehverdag.

Studentlisten har bestemt seg for å ikke stille liste ved dette valget. Dette betyr at de politiske skillelinjene vil bli tydeligere enn de har vært på lenge. I denne anledning er det på sin plass å vie temadelen av Reform til Blå studentpolitikk. I denne utgaven av kan du derfor lese om Blå Listes førstekandidat, noen

tanker fra utdanningspolitisk talsmann i Høyre, samt en kronikk om viktigheten av fagkritikk.

Studentpolitikkerne har et viktig ansvar for å tydeliggjøre prioriteringene, og komme med konkrete løsninger. Det er nettopp dette ansvaret Blå Listes kandidater har påtatt seg i år. Listen stiller til valg med et program som er helt klart på at studiekvaliteten er den absolutte førsteprioritet.

Enig?

Stem godt, stem blått!

Investeer i kunnskap!

TEKST: KRISTINA SMEDSVIG / FORMANN, HØYRES STUDENTERFOENING I BERGEN

Europa opplever store økonomiske utfordringer og dette går ut over bevilgningene til høyere utdanning og forskningssektoren. Studentene i Europa reagerer på dette med opprør og demonstrasjoner. Her i Norge er derimot er det dessverre slik at de aller fleste studenter er passive til at den høyere utdanningssektoren blir nedprioritert.

Vi Høyrestudenter er derimot utålmodige. Etter år på år med en underfinansiering av denne sektoren ser vi oss mektig lei. Om Norge skal møte fremtidens utfordringer må de i maktens korridorer evne å investere i kunnskap. I motsetning til resten av Europa står Norge i en

særstilling med tanke på økonomisk handlingsrom. I slike krisetider vil det derfor være en god investering å satse på de områdene som vil sikre vårt fremtidige levestandard og verdiskapning. Storbritannia er bevisst på dette og verner om sine forskningsbudsjetter gjennom tøffe økonomiske tider. Norge trenger en økonomisk politikk som sørger for at inntektene fra olje og gass-sektoren brukes etter handlingsregelens intensjon - at de investeres i vekstfremmende tiltak. Derfor mener vi at det å satse mer ambisiøst på forskning og utvikling (FoU) vil være en god nasjonal strategi for å bygge opp Norges konkurranseevne.

Høyres Studenterforening i Bergen ønsker satse på kunnskapsklynger som knytter høyere utdanning, forskning og næringsliv tettere sammen. Dette for å styrke Norges konkurranseevne. Et godt eksempel på en slik kunnskapsklynge her i Bergen er Marineholmen. En av aktørene som holder til her er Nyskapingsparken, som tilbyr inkubatorer til nye grundere. Et annen aktør er Bergen Teknologoverføring (BTO) som kommersialiserer forskningsideer og betjener mer enn 4000 forskere i Bergen. I tillegg holder Universitetet i Bergen, Vilvitesenteret og en rekke andre kunnskaps-baserte bedrifter til her. I fremtiden bør man i Bergen satse videre på

slike kunnskapsklynger som knytter academia og næringslivet sammen. Gjennom slike satsinger kan vi styrke byens rolle som næringslivsaktør og bygge større konkurransekraft.

Høyre er det partiet som anerkjenner at veien å gå for å sikre et konkurransedyktig Norge er gjennom en offensiv satsing på kunnskap.

For å gjøre nærings- og samfunnslivet bedre i stand til å møte fremtidens utfordringer må vi derfor satse ambisiøst på høyere utdanning, forskning og innovasjon.

INTRO

Våryr og valgklar / Redaktørens ord	2
Investeer i kunnskap / Formannens ord	2

TEMA : BLÅ STUDENTPOLITIKK

Høyere utdanning, kvalitet eller kvantitet?	3
Portrettintervju: Yngve Høiseth, 1. kandidat Blå Liste	4
Den nye fagkritikken	6

AKTUELT

Kapitalisme 2.0 - Kapitalismens fremtid	8
---	---

MEDLEMSSPALTE

Legaliser gambling nå	9
Bergen trenger ny narkotikapolitikk	10

REFORM

Redaktør: Anette Pollen

Redaksjon: Charlotte Spurkeland og Christian Bjerke

Design: Anette Pollen

Forsidefoto: iStockphoto.com / Miroslav S

Opplag: 2000

Høyere utdanning, kvalitet eller kvantitet?

TEKST: SVEIN HARBERG / HØYERE UTDANNINGSPOLITISK TALSMANN, HØYRE

Overskriften antyder vel at jeg ikke er helt fornøyd med balansen her? Riktig.

Jeg synes regjeringen har en ensidig oppmerksomhet på hvor mange som sluses gjennom utdanningen. Hvorfor skal så en politiker bry seg om kvaliteten i høyere utdanning? Jeg mener vi trenger en debatt om hva vi mener med kvalitet i høyere utdanning. Er det nok studieplasser, handlingsrom, økte bevilgninger, internasjonal ranking? Mulighetene er mange.

Utfordringen er at statsråd Aasland ikke har noen mening om dette, og ikke tar ansvar for en strategisk styring av sektoren. Vi får ingen debatt om hvilke kvaliteter vi mener er avgjørende og skal prioritere for å levere kvalitet i høyere utdanning. Når statsråden ikke har hånden på rattet, får vi en universitets- og høyskolesektor på stadig søken etter hvilken retning regjeringen egentlig vil at de skal ta. Vi i Høyre har gjentatte ganger tatt til orde for en åpen debatt om dette. En debatt der studentens utbytte står i sentrum, og der arbeidslivets tilbud og behov står sentralt, en debatt der kunnskapsnasjonen Norges posisjon i et internasjonalt samfunn får en sentral plass. Studiehverdagen må oppfattes som relevant og med god oppfølging, det er kvalitet for studentene. Samfunnet må få de fagpersonene de har behov for, det er kvalitet for samfunnet. Studenter og ansatte må oppleve å være

en del av et internasjonalt kunnskap- og forskningsmiljø, det er kvalitet for de ansatte. Forventningene omkring disse spørsmålene må avklares og styre innsatsen. Studentene, de ansatte og ledelsen trenger en regjering som er seg sitt ansvar bevisst!

Vi har de senere årene sett en kraftig vekst i antall studenter ved landets universiteter og høyskoler. Langt fra alle nye studieplasser er fullfinansiert fra statens side. Dette fører til et betydelig press på kvaliteten i tilbudet til studentene. Dette har Høyre tatt konsekvensen av, og har prioritert betydelige økte basisbevilgninger til institusjonene i våre alternative budsjetter. Det er et løfte om å gjøre det samme i regjering!

Høyre vet at kunnskap gir konkurransekraft, konkurransekraft gir arbeid og verdiskaping, og verdiskaping gir velferd. Høyres satsing på høyere utdanning henger nøye med ønsket om velferd. Vi trenger en strategi for hvor vi vil utvikle oss. Den akademiske friheten skal selvsagt

fortsatt være et bærende prinsipp, men det er ingen motsetning mellom det, og ønsket om å gi signaler om retning og samfunnsoppdrag. Et lite land som Norge kan ikke være best på alt, men vi kan vi kan peke ut noen felt vi har som mål å hevde oss i verdenstoppen i.

Vi må også sørge for at vi utdanner nok av den arbeidskraften vi vil trenge i årene fremover. Gode profesjonsutdanninger er en viktig brikke her. Den siste tiden har det vært en rekke oppslag om mangelen på ingeniører. Mangelen har vi påpekt i lang tid, og den vil bare bli mer og mer prekær i årene som kommer hvis vi ikke tar grep nå. Samme utfordring har vi innen helse- og omsorgsfagene. Da mener Høyre at vi må prioritere flere studieplasser på disse studiene. Det er det statsråden som må gripe fatt i.

Stadig flere unge velger høyere utdanning. Dette er positivt, men det stiller samtidig høyere krav til sektoren. Dessverre har vi den senere tid sett oppslag

om arbeidsgivere som mener nyutdannede studenter ikke er godt nok forberedt på arbeidslivet som venter dem. Dette er en bekymring regjeringen må ta på alvor og utdanningsinstitusjonene må gripe fatt i. Hvordan skal vi sørge for et tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet for å skaffe studentene nødvendig og relevant kunnskap? Det er på tide at norske ungdommer får en regjering som bryr seg om at de skal være attraktive for arbeidslivet når utdanningen er ferdig!

Høyre har stor tro på Norge som kunnskapsnasjon, og vil satse på høyere utdanning for å skape trygghet og velferd gjennom kunnskap og konkurransekraft. Derfor ønsker vi en debatt om hvor vi vil med universitets- og høyskolesektoren. Høyre vil utvikle et fremtidsrettet og bærekraftig utdanningstilbud til studentene. Høyre er klar til å ta utfordringen. Valget i 2013 blir et valg mellom kvantitet og kvalitet i høyere utdanning, og Høyre velger kvalitet!

Valget til Studentparlamentet foregår på MiSide 13.april - 20.april. Blå Liste håper å møte deg på listeleiderdebatt, stands og valgvake! De tre hovedsakene ved dette valget er en nyskapende undervisning, å styrke heltidsstudenten og praksis i utdanningen. Les mer om årets saker og kandidater på siden "Blå Liste UiB" på facebook.

STUDENTPARLAMENTET
UNIVERSITETET I BERGEN

Mandag 5. mars arrangerte HSFB Konservativ Aften med Jan Tore Sanner og nominasjonsmøte til Blå Liste. Jan Tore snakket om skatt, velferd, utdanning og økonomi – og med en gang det ble åpnet for spørsmål og debatt strakk Yngve hånden i været.

En time senere ble Yngve enstemmig valg til Blå Listes første-kandidat ved årets Studentparlamentsvalg. Reform møtte han i Maos Lille Røde, på Kvarteret, når nominasjonen var over, og stilte noen spørsmål til den engasjerte og snakkesalige førstekandidaten.

Blå Listes 1. kandidat: YNGVE HØISETH

TEKST: ANETTE POLLEN / REDAKTØR
FOTO: PRIVAT

Hva fikk deg til å bli engasjert i studentpolitikk?

Jeg har interessert meg for politikk så lenge jeg kan huske, og har vært aktiv i politikk siden videregående.

Med denne bakgrunnen var det naturlig å engasjere med i studentpolitikken når jeg begynte å studere.

Jeg opplever student-politikken som en svært interessant arena. Vi jobber med alt fra lokale saker til ideologiske spørsmål.

Mine medstudenter er svært oppegående, og jeg lærer mye av dem. Samtidig mener

jeg at en del av det som skjer blant annet ved UiB kan endres til det bedre, og jeg ønsker å bidra til en slik endring.

Hvilke erfaringer har du som gjør deg til en dyktig toppkandidat for Blå Liste?

Jeg er glad i å lede. Dette begynte da jeg tok befalsskolen, som var en uvurderlig erfaring for meg.

De årene jeg har studert på UiB har jeg vært engasjert i Fagutvalget ved Institutt for økonomi. Der har jeg lært mye om hvordan universitetet fungerer, hvilke utfordringer som bør løses og hva som engasjerer studentene.

Hva er din viktigste sak ved dette valget?

Kvalitet i undervisningen er viktigst for meg.

Jeg savner en mer offensiv holdning til undervisnings-kvalitet, og mener en alltid bør ha som mål at årets kull lærer mer enn fjorårets.

Det er viktig å være oppmerksom på vekselvirkningene mellom studenter og studiekvalitet. Jo bedre studiekvalitet, desto dyktigere og mer motiverte studenter vil en tiltrekke seg. Bedre studenter gir igjen bedre studiekvalitet.

Hva mener du er Studentparlamentets viktigste oppgave?

Jeg mener SPs viktigste oppgave er å bidra til kvalitet i utdanningen.

Hvorfor skal studentene stemme på Blå Liste ved dette valget?

Enhver som ønsker mer nyskapende undervisning, bedre samarbeid med næringslivet og at det skal bli enklere å være heltidsstudent bør stemme Blå Liste. Blå Listes dyktige kandidater er løsningsorienterte og gjør grundig forarbeid.

NAVN: Yngve Høiseith
ALDER: 23
STUDERER: Samfunnsøkonomi

- Studentparlamentet (SP) er det øverste studentpolitiske organet ved UiB.
- Studentparlamentet består av 25 valgte studenter, der 19 av disse velges ved listevalg.
- Blå liste stiller tradisjonen tro til valg ved årets Studentparlamentsvalg

DEN NYE FAGKRITIKKEN

TEKST: CHRISTIAN HEMMESTAD BJERKE /
MASTERSTUDENT I ADMINISTRASJON OG ORGANISASJONSVITENSKAP VED
UiB / LANG ERFARINGE FRA NORSK OG EUROPEISK STUDENTBEVEGELSE /
NASJONAL BOLOGNA-EKSPERT PÅ HØYRERE UTDANNING

Universitetets forholdet til samfunnet, eller mangelen på dette som sådan, fremstår som vår tids store fagpolitiske stridstema. Selve universitetsideen er både bestandig og fullstendig basal for all akademisk virksomhet: fri og uavhengig forskning, og forskningsbasert undervisning danner pilarene i dagens universitetsideal. Rektoratet ved universitetet i Oslo, med rektor Ole Petter Ottersen i spissen, har imidlertid gått så langt som å hevde at denne ideen er under angrep.

‘Fienden’ til universitetet er EU, symbolisert ved den nye moderniseringsagendaen, og ikke minst USA, hvor universitetene løskobler utdanning og forskning for å maksimere profit. Argumentasjonen er så ensidig at den ikke kan bli stående uimotsagt, men fremfor å ramle ned i etablerte skyttergraver er det mulig å se hvordan samfunnet har en rettmessig plass i akademia - og vice versa! Dette er ikke en trussel fra en fiende, men griper inn i universitetenes eksistensberettigelse. Denne typen grunnleggende fagkritikk av universitetene trenger vi mer av.

Formet av tiden kommer ulike diskusjoner til overflaten, og i en norsk kontekst kom

dette klarest til uttrykk i de store omveltningene innenfor høyere utdanning på slutten av 1960-tallet. Krav om studentinnflytelse og endring i læremåter sammenfalt med store omveltninger i samfunnet, særlig i forhold til kvinners muligheter. Studentene var pådriverne bak denne utviklingen og innenfor høyere utdanning var det to sentrale prinsipper som man kjempet for: Økt adgang til høyere utdanning for alle, med særlig fokus på kvinners stilling, og reduksjon av professorenes kollegiale makt ved universitetene (det såkalte professorveldet).

Dette demokratiseringsprosjektet hadde bred politisk støtte, selv om de mer ytterliggående og venstreorienterte organisasjonene hadde en god tid (dette kan man trygt si har gått over). Uavhengig av politisk standpunkt så var dette fagkritikk på sitt beste: studenter som kritisk reflekterte over det utdanningssystemet de var en del av og argumenterte mot et gammelmødig og forstokket system samtidig som de pekte på nødvendige endringer. Fagkritikk er nettopp å ta i bruk kritisk refleksjon på det man blir fortalt og lært. La oss for enkelthets skyld kalle det sunn fornuft eller “bondevett”, men innenfor akademia og med bestemte koblinger

til opplysningstidens første universiteter.

Dagens akademia kjennetegnes snarere av å være et vakuum fremfor en arena for kritisk refleksjon og debatt. Venstresidens fagpolitiske ideer er nostalgiske og utdaterte: Det store politiske prosjektet virker å ha blitt redusert til sporadiske utspill om radikal kjønnskvoteing, et prinsipp som både virker mot sin hensikt og i ethvert tilfelle er både idefattig og bakstreversk.

Imidlertid kan en ikke hevde at høyresiden har stått for de store politiske prosjektene heller. De fagkritiske utspillene har vært for få og som politisk prosjekt har man slitt med å få grep om sin egen profil. Høyresiden har vært på sitt beste i forslagene om nye læringsformer, langt på vei begrunnet i en stor teknologioptimisme, og innenfor innovasjonsfeltet.

Det virker ikke som høyresiden klarer å forene sine konservative synspunkter knyttet til universitetenes autonomi, med den næringslivs- og innovasjonsrettede politikken som har vært viktige partiet. Denne formen for fagpolitisk spagat har med ført vingling, og vanskeliggjort både nye ideer og konsistent politikk.

Når rektor på universitetet i Oslo hevder at universitetsideen er under angrep er det den kortsiktige nytte-tenkningen som Ottersen vil til livs. Det er talende at han ikke kan peke på en norsk politikere: i stedet er det departementet, EU og USA som får pekefingeren rettet mot seg. Rektor Ottersen beskriver dagens utdanningspolitikk som ensidig fokusert på å skape økonomisk vekst og produsere arbeidstagere. For Rektoratet er det de gamle verdiene og ideene som preget universitetene som må hentes opp igjen: med fokus på danning og uavhengighet skal universitetet fortsette å bestå.

Rektor Ottersens løsning er å gå tilbake i idéhistorien og la de gamle tenkere igjen dominere universitetsidealet. Journalist Kari Bu har meg betreffende omtalt dette prosjektet som “Døde menns teorier”. Uten å ta hennes syn til inntekt er det ikke til å komme bort fra at de store tenkerne bak dagens universitetsideal for lengst har vandret heden til de evige publiseringsmarker. Det er ikke tvil om at universitetet må endre seg sammen med samfunnet.

Graden av endring vil for alltid henge etter, noe universitetets forstokkethet sørger for. Men endringen må

skje, historien har løpt fra de gamle døde mennene som i sin tid formulerte sine ideer. Et eksempel: Man har beregnet at et enkelt eksemplar av the New York Times i dag inneholder mer informasjon enn en person kom over i løpet av et helt liv på 1700-tallet. I stedet for å se muligheter i den utviklingen vi er inne i tviholder landets største, og fremste, universiteter på gamle idealer i håp om at de skal verge dem mot samfunnets ønsker og behov. Det elfenbenstårnet som mange universitets-akademikere lengselsfullt drømmer seg tilbake til vil aldri eksistere igjen. Heldigvis! Norge hadde på 1950 tallet i perioder mindre enn 5000 studenter!

Det har skjedd nærmere en 50-dobling av dette tallet til i dag og det er fullstendig uaktuelt å reversere denne utviklingen til i dag. De 10 mest etterspurte yrkene i dagens samfunn eksisterte ikke engang i 2004!

Fundamentet i rektor Ottersens kritikk er imidlertid nyttetenkningen og samfunnets stadig økende betydning innenfor universitetene. Ottersen er sterkt kritisk til det regimet vi har i dag hvor samfunns-messige vurderinger av relevans og nytte også spiller inn i universitetenes virksomhet. Det sentrale er å understreke hvordan vitenskap aldri har stått sterkere innenfor samfunnet: Det har aldri noensinne tidligere eksistert så mye kunnskap og forskning som i dag!

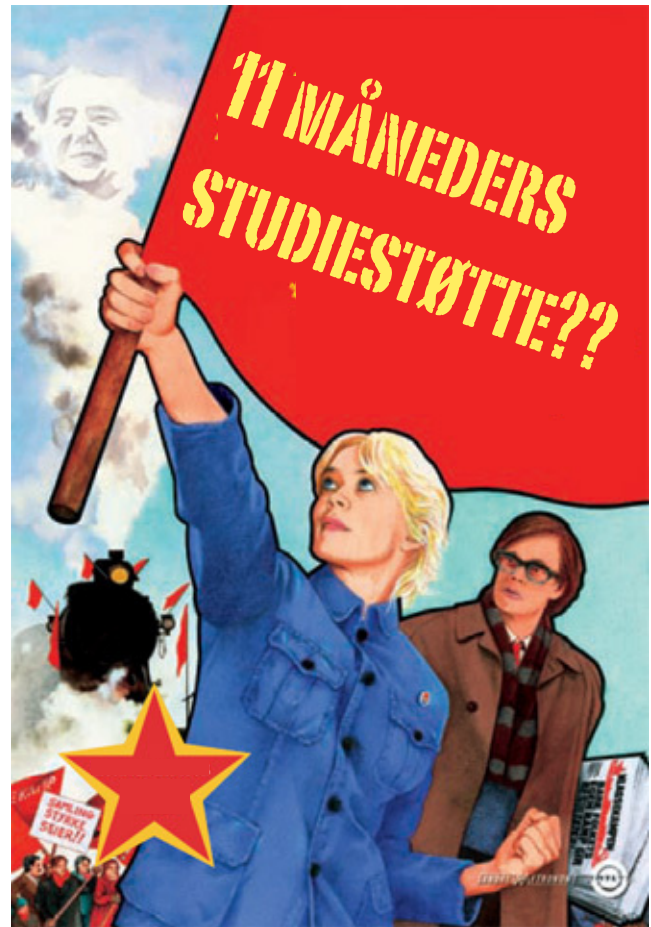
Det virkelig revolusjonerende er at denne utviklingen har blitt kombinert med en enorm utdanningsbølge i

befolkningen som gjør i denne i stand til å benytte seg av all kunnskapen som eksisterer. Vitenskap har fått en helt fundamental rolle i dagens samfunn, og denne utviklingen kommer bare til å forsterke seg etter hvert som teknologier spres og nye toneangivende nasjoner vokser frem. Det at samfunnet stiller så mye krav til universitetene skyldes ikke utidig press og innblanding, men at verdien av vitenskap har blitt universalisert inn i samfunnet. Sagt på en annen måte så "snakker samfunnet tilbake" til universitetene, noe som står i stor kontrast til det fullstendig isolerte universitet som Ottersen ønsker seg tilbake til. Det er opp til universitetene om kravene fra samfunnet skal bli dialog. Det paradoksale er at universitetene på mange måter har "vunnet", sett i et historisk perspektiv. Det har aldri noensinne blitt forsket mer, utdannet flere eller benyttet mer kunnskap enn det som gjøres nå.

Når rektor Ottersen ønsker mer uavhengighet og mindre innblanding innser han at dette langt på vei handler om å avgrense "allmennhetens" adgang til universitetene. Det er derfor fullstendig naturlig at universitetenes rolle i samfunnet endres når en så stor mengde av samfunnet har høyere utdanning.

Hva kan så gjøres? For det første så må universitetene ta inn over seg at endringer i teknologi, samfunnsforhold og ikke minst utdanningsnivå har endret universitetene fra å være perifere institusjoner for en elite til å være universell utdanning.

Dette innebærer at universitetet opererer innenfor en kontekst hvor samfunnet i stadig økende

ILLUSTRASJONSFOTO: MANIPULERT DVD-COVER FRA FILMEN GYMNASLÆRER PEDERSEN, GJENGITT MED TILLATELSE FRA MOTILYS AS

grad har behov for stadig mer vitenskap. For det andre så må universitetene ta innover seg at en høyt utdannet befolkning i en helt annen grad er i stand til å delta i forskningsprosesser. Kompetansebehovet i en moderne kunnskapsøkonomi og en globalisert verden gjør det helt nødvendig at universiteter og høyskoler er en naturlig del av samfunnet, fremfor elfenbenstårn befolket av virkelighetsfjerne forskere.

Jeg er optimist på universitetenes vegne. Vitenskapen har vunnet og universitetenes idealer har blitt universalisert inn i samfunnet. Det ekstreme kunnskapsbehovet som kjennetegner samfunnet er en styrke, og ikke en trussel mot universitetenes idealer. Tvert imot så vil disse insti-

tusjonene fortsette å være kunnskapens spydspisser i den fremvoksende kunnskapsøkonomien. Den overbelastningen av informasjon som kjennetegner dagens samfunn kan kun håndteres ved solid metodisk skoleing. Nettopp i den vitenskapelige metode, med tilhørende solide disiplinære utdanninger, finner vi kanskje de viktigste verdiene som universitetet fortsatt kan bidra med inn i samfunnet. Universitetene må imidlertid ta innover seg at en stadig høyere utdanning befolkning, som jobber i et stadig mer kunnskaps- og forskningsintensivt næringsliv, både er i stand til og krever dialog med universitetene. Dialog med samfunnet utgjør slik sett en del av universitetenes eksistensbegrunnelse i det 21. århundre.

KAPITALISME 2.0

- Hvordan vinne fremtiden ?

TEKST: EIRIK LØKKE / RÅDGIVER I CIVITA

FOTO: iStockphoto.com / MiroslavS

Det er vanskelig, om ikke umulig, å oppsummere den globale finanskrisen som fulgte i kjølvannet av at Lehman Brothers gikk konkurs i september 2008.

Men la meg gjøre et forsøk, med påfølgende betraktninger om politiske konsekvenser og veien videre for den globale markedsøkonomien.

Finanskrisen utviklet seg raskt til å bli en gjeldskrise, ettersom flesteparten av landene valgte å "redde" sine største banker fra å gå konkurs. Dette fordi det dominerende syn var at mange av aktørene ble vurdert som "too big to fail". Konsekvensene var, sett fra myndighetene, så store at en konkurs vil innebære en

systemisk riskiko – hvor den finansielle infrastrukturen var truet.

Dette argumentet, eller den potensielle trusselen, medførte at den amerikanske kongressen stemte for massive "hjelpepakker", såkalte bailouts til Wallstreet, og synliggjorde at finansindustrien implisitt nyter godt av statsgarantier. Slike garantier er både moralsk tvilsomme, og ikke minst samfunnsøkonomisk ødeleggende, ettersom den sosialiserer taperne og privatiserer profitten - og skaper såkalt Moral hazard (privatize profit, socialize loss). Slike perverterte incentiver er antageligvis kapitalismens største utfordring. Jeg skal komme tilbake til finanskrisens årsak-

er, men først en kort avstikker innom venstresidens avmakt.

Et år etter at Lehman Brothers gikk konkurs, kunne vi på forsiden av det amerikanske tidsskriftet Newsweek lese: "We're all socialists now", en oppfatning mange, særlig radikalerne, håpet skulle manifestere seg blant folk flest. Men faktum er at kapitalismen, i sine ulike avskygninger, har beholdt posisjonen som rådende ideologi. Det mangler verken på kritiske innspill eller protester, men noe koherent alternativ til markedsøkonomien har simpelthen ikke oppstått.

Det er i grunnen forbløffende lite venstresiden har fått ut av krisen. Om det skyldes mangel på argumenter eller

lite nytenkning er usikkert, men det er bemerkelsesverdig hvor lite offensive den politiske venstresiden har fremstått i etterkant av finanskrisen.

Det beste eksempelet på venstresidens avmakt er den manglende oppslutningen i valg. I europeisk politikk er det, med noen unntak, sentrum-høyre som har dominert og dominerer valgene. Venstresiden greier i liten grad å vinne parlamentarisk innflytelse. The proof of the pie is in the eating - og europeiske velgere har i mindre grad forsynt seg av den radikale paien.

Dette er for så vidt ikke overraskende. Ser vi i et lengre perspektiv har de siste

(1) The Economist, desember 2010 (The redistribution of Hope)

(2) Johan Nordberg

50-årenes gravitasjon mot global markedsøkonomi ført flere mennesker ut av fattigdom og inn i en tilværelse av fremtidshåp. Riktignok er mediene opptatt av krise og stagnasjon i Europa, men faktum er at aldri har så mange mennesker vært så optimistisk for fremtiden.⁽¹⁾ Dette fordi brorparten av menneskeheten bor i Asia, hvor økonomisk vekst og påfølgende velstandsøkning er noe som folk flest merker i hverdagen. Det samme tidsskriftet skrev i mars 2012 at for første gang noensinne så faller den ekstreme fattigdommen overalt i verden.

Man kan selvfølgelig diskutere nyansene i empirien, men det

overordnede bildet er tydelig: Sammenhengen mellom liberal markedsøkonomi, frihandel, globalisering og fattigdomsreduksjon er særs åpenbar. Og for å sette "krisen" i et historisk perspektiv: Nesten en fjerdedel av all velstand som har blitt skapt, har funnet sted i løpet av de siste ti årene. Siden år 2000 har 28 land gått fra lavinntekstland til mellominntekst land. Mens 500 millioner mennesker har blitt løftet ut av ekstrem fattigdom ⁽²⁾

Kapitalismens suksess til tross, selvtilfredshet er sjeldent en god diagnose. De av oss som bekjenner seg til den liberale markedsøkonomien bør være dens største kritiker, mer spesifikt peke på konkrete utfordringer og

reformer, eksempelvis hvordan finanssystemet utformes/designes. Plassen tillater ikke en stor diskusjon omkring finanskrisens årsaker, og det finnes naturligvis mange nyanser, men la meg kort oppsummere hovedårsaken.

En altfor lav pengerente fra den amerikanske statsbanken (Federal Reserve) førte til billig kreditt i markedet, som igjen førte til store private låneopptak, basert på en forestilling om at eiendomsprisene skulle fortsette inn i evigheten, altså en klassisk boble. Samtidig som finansinstitusjonene og deres meglere tjente enorme summer på å ta stor risiko, blant annet ved å selge avanserte finansprodukter, som i realiteten ikke var

basert på noe annet enn fortsatt vekst i eiendomsprisene. Når eiendomssprisene så begynte å falle, og Lehman Brothers gikk overende, utløste det en nedadgående spiral hvor flere tunge finansinstitusjoner kunne ende opp med å gå konkurs. Som nevnt tidligere ble det ansett som en stor risiko, og kongressen bestemte seg for å redde finansinstitusjonene. Dermed gjorde de føderale myndighetene tydelig at finansinstitusjoner har en implisitt statsgaranti, ettersom de anses too big to fail. Argumentet for å redde bankene holder kanskje mål, men samtidig har presedensen skapt alvorlig perverterte incentiver i form av moral hazard.

Legaliser gambling nå!

TEKST: EIRIK STENBY HAUGE / POLITISK VISEFORMANN HSFB / MEDISINSTUDENT

Tippemonopolet begrunnes ofte ut i fra sosialpolitiske hensyn ved at "snille" Norsk Tipping forhindrer spill-avhengighet. Norsk Tipping er imidlertid en hardbarket monopolist som spiller på en kombinasjon av intens markedsføring på kommersielle kanaler og muligheten for å bygge opp sine konsepter i beste sendetid på NRK.

Når selskapets omsetning faller, svarer det med å opprette nye og stadig mer fristende spill, for å kunne overholde sine forpliktelser til å finansiere kultur og idrett. Heldigvis står mytene for fall. Det viser seg at det finnes mer fornuftige måter for å finansiere allmennnyttige formål, parallelt med at man øker individets frihet til å

bruke sine penger på de spill de måtte ønske.

Norsk Tipping blir stadig mer hardbarket i sine spill og reklamer. Blant nykommerne finner vi lykketallspotten i Vikinglotto, som er ekstremt usannsynlig å vinne, men gir selskapet mulighet for å reklamere 20 uker på rad med en gigantisk jackpot. Norsk Tipping skal også starte opp digitale kasinoer for å ta opp kampen med utenlandske nettspill. Politiet bruker ressurser for å straffe ungdommer som spiller black jack med penger, men å spille det samme spillet via Norsk Tipping er plutselig helt greit. Til tross for stadig mer fristende spill fra Norsk Tipping, ser man ingen dramatiske økninger i spillavhengighet. Det

fører til at man må revurdere hele tippemonopolet. Der- som man skal være prinsipiell i saken, må man enten forby pengespill helt eller avskaffe mono- polet og slippe nye ak- tører til.

Den viktigste årsaken til å legalisere gambling er at man må respektere individets frihet og råderett over egne penger. Enkelte forvalter sine verdier minst like bra i poker som på børsen, som av mange karakteriseres som gambling. Man kan vel ikke forby investeringer på børsen, fordi noen risikerer å tape penger på det vel?

Et av de mer pragmatiske argumenter er at tippemono- polet fremstår som vans- keligere å opprettholde i en

stadig mer integrert verden. Kulturministrene Giske og Hu- itfeldt har gjennomført et kor- stog mot pengespill på nett. Jo flere reguleringer de har innført, desto mer kamuflerte har pengeoverføringene ut av Norge blitt. Dersom man tvert i mot hadde legalisert pengespill, kunne internas- jonale aktører få konkurrert mot Norsk Tipping på like vilkår. Ved å få pengespillene innenfor lovlige former blir bransjen mer ryddig og over- siktlig. Merverdiavgiften på bransjens omsetning kan deles mellom fiskale over- føringer til statsbudsjettet og en andel til allmennyt- tige forhold. Dermed vil staten få skatteinntekter fra en bransje som har temmelig stor om- setning, samtidig som flere aktører og større omsetning gjør at støtten til kultur og idrett kan opprettholdes.

Bergen trenger ny narkotikapolitikk

TEKST: KAMAL ANWAR / JUSSTUDENT

Narkotikapolitikken i Bergen er ikke noe jeg alltid har brydd meg om. Men etter å ha hørt smellet fra naboapoteket som fikk frontdøren knust av en hylende narkoman, vekket det litt interesse. Først litt interesse, deretter et engasjement.

Det er bemerkelsesverdig at det mangler tiltak for å gjøre noe med narkotikaproblematikken. Til tross for at alle er enige om at problemet eksisterer, er det ingen som faktisk gjør noe med det.

I debatten er det særs ett forslag som skiller seg fra mengden; Sprøyterom. Dette er både et realistisk gjennomførbart, og potensielt velfungerende forslag. Utfordringen er at det blir ignorert, og slaktet i debatten, gang på gang.

Et sprøyterom er nemlig et samlende fristed for de

narkomane. Ikke i så mate at det skapes et område for fri rusmisbruk, men at det setter opp et rammeverk for det misbruket som allerede eksisterer. Og innenfor rammer som er trygge både for misbrukerne, og de utenforstående som eventuelt kan bli rammet.

For dersom vi får på plass et sprøyterom vil de narkomane kunne samles på ett bestemt sted. Dette vil føre til at nye brukere lettere vil bli oppdaget, og kan tilbys et behandlingstilbud før de rekker å utvikle tunge misbruksvaner.

Det er den symbolske anerkjennelsen av ulovlige narkotikamidler som ofte beskues som den elementære begrensningen for implementeringen av et sprøyteromprosjekt. Men et sprøyterom vil også gjøre det lettere for sosial- og helsearbeidere å dele ut mat, drikke, hygieneartikler

og medisinsk hjelp. Ved at sprøytene oppbevares og deles ut i sprøyterommet, vil de narkomane få nye sprøyter til injeksjon. Dette medfører igjen mindre smittefare, og hindrer spredning av alvorlige sykdommer som HIV og hepatitt.

Videre er sikkerheten et viktig aspekt ved etablering av sprøyterom. Sprøyterommet gjør det lettere å skape gode rutiner for vakthold, og vil gi politiet god kunnskap om miljøet, samt mulighet til å bruke ressursene sine mer effektivt.

Ved etablering av et sprøyterom, så åpner dessuten muligheten seg for å kombinere det med et hospits. Mulighetene her igjen er mange, men metoder som informasjonsspredning om rehabiliteringstilbud og metadonbruk, er blant alternativene som kan tiltenkes.

Den hylende narkomane damen ved naboapoteket, ble raskt stanset av en tilfeldig forbipasserende. Politiet kom umiddelbart, og situasjonen løste seg der og da. Det virket nesten som at alt ordnet seg. Men faktum var jo at hærverket på frontdøren var skjedd, og den arresterte damen mest sannsynlig ble løslatt kort etter. Fortsatt med de samme rusproblemene, og fortsatt med de marginale framtidsutsiktene. Ikke akkurat en langsiktig løsning.

Så jeg håper episoden som inspirerte meg til å vise skriftlig handlekraft, videre kan inspirere en og annen politiker til å vise reell handlekraft, og iverksette tiltak som faktisk løser problemet. Også på lang sikt.

Vil du skrive i neste utgave Reform?

Har du en skribent i magen? I medlemsspalten har du mulighet til å få din artikkel / kronikk / lesebrev trykket og distribuert på studiestedene vi har tilknytning til. Temaet er fritt, så du kan skrive om studentpolitikk, byutvikling i Bergen, økonomisk politikk eller andre politiske ideer du sitter inne med. Interessert i mer info? Send en mail til hsf.bergen@gmail.com

MINIKALENDER HSFB

se www.hsfbergen.no for oppdateringer

APRIL: Valgdebatt SP (12), Valgkamp Kick-off Blå Liste (13), Konservativ Aften (16), Tverrpolitisk debatt (18), Vårkonferanse (21-22), Politisk verksted (25) og Konvervativ Aften (30)

MAI: Konservativ Aften (14), 17.mai-øl (17), Sommeravslutning (23)

Vil du også engasjere deg i byens største, eldste og beste politiske studentorganisasjon?

Høyres Studenterforening i Bergen (HSFB) er en aktiv organisasjon som passer for deg som ønsker utfordringer, nye venner, og en mulighet til å være med å skape Høyres politikk for fremtiden.

Som medlem i HSFB har du muligheten til å delta på en rekke arrangementer; lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

I Bergen arrangeres det jevnlig "Konservativ aften", politiske idéverksteder, tapaskvelder, tverrpolitiske debatter, samt en årlig 7-pubstur.

Stamstedet vårt er Maos Lille Røde på Det Akademiske Kvarter, men enkelte arrangementer blir avholdt andre steder.

Les mer på www.facebook.com/hsfbergen

Takk for støtte fra:

Kulturstyret